

TÜBİTAK

49. LİSE ÖĞRENCİLERİ ARAŞTIRMA PROJELERİ YARIŞMASI İLANI 2018

TÜBİTAK-Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığına lise öğrenimine devam etmekte olan öğrencileri temel, sosyal ve uygulamalı bilim alanlarında çalışmalar yapmaya teşvik etmek, çalışmalarını yönlendirmek ve mevcut bilimsel çalışmalarının gelişimine katkı sağlamak amacıyla **Biyoloji, Coğrafya, Değerler Eğitimi, Fizik, Kimya, Kodlama, Matematik, Psikoloji, Sosyoloji, Tarih, Teknolojik Tasarım, Türk Dili ve Edebiyatı** alanlarında **LİSE ÖĞRENCİLERİ ARAŞTIRMA PROJELERİ YARIŞMASI** düzenlenecektir.

BAŞVURU KOŞULLARI

- Yarışmaya, Türkiye ve K.K.T.C.'de öğrenim gören tüm lise öğrencileri katılabilir.
- Yarışmaya her öğrenci yalnızca **bir** proje ile katılabilir ve her proje **en çok iki** öğrenci tarafından hazırlanır.
- Bir projede sadece **bir** danışman görev alabilir. Bununla birlikte danışman birden fazla projeye danışmanlık yapabilir. Projede danışman olması zorunlu değildir.
- Projeler 2018 yılı Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması Proje Rehberine(*) göre hazırlanır.
- Aynı ya da başka isimlerle ve/veya aynı ya da benzer içerikle (konuyla) herhangi bir proje yarışmasına, bu yarışmanın son başvuru tarihinden önce katılmış veya başvurmuş olan projeler, bu yarışmaya katılamaz. Son başvuru tarihinden önce aynı projeye başka bir yarışmaya katıldığı ya da başvurduğu tespit edilen projeler, hangi aşamada olursa olsun yarışmadan elenir. Fakat Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışmasına daha önceki yıllarda katılan öğrenciler, projelerini geliştirerek tekrar yarışmaya başvurabilirler. Bu durumdaki projelerin gelişim raporu, proje raporunun başına bir sayfayı geçmeyecek şekilde eklenir. Projenin gelişim seviyesinin yeterliliği ilgili jüri tarafından değerlendirilir.
- 2018 yılı Lise Öğrencileri Enerji Verimliliği Proje Yarışmasına katılanlar, aynı projeye bu yarışmaya da katılırlar ise her iki yarışmadan da elenir.
- Başvuru sistemine eksik, hatalı veya yanlış belge ve bilgi yüklenmesi, yanlış alan seçimi yapılması (örneğin Kimya alanında başvuru yapılması gereken projenin Biyoloji alanında başvuru yapılması), hazırlanan projenin halk sağlığı ve güvenliği için risk teşkil etmesi, insanların kişilik haklarına aykırı çalışma yapılması, projede etnik kökene, kişi veya toplumu karalamaya yönelik içerik bulunması, omurgalılar üzerinde kesi yapılması, kan veya doku alınması, ağız ya da enjeksiyon yoluyla herhangi bir radyoaktif, toksik ya da etkisi kesin olarak bilinmeyen tehlikeli ve yabancı madde verilmesi, sağlığı tehdit eden deneyler yapılması, proje özeti, planı, raporu ve video kaydında projeyi hazırlayan kişileri ve okullarını çağrıştıracak, ortaya çıkaracak her türlü kişisel ve kurumsal bilgi (ad, adres vb.) ve görseller (amblem, arma, fotoğraf vb.) yer verilmesi durumlarında proje başvuruları hangi aşamada olursa olsun yarışmadan elenir.

BAŞVURU İŞLEMİ

- 2018 yılı Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması Proje Rehberine göre **hazırlanan ve tamamlanan projelerin** başvuruları **18 Aralık 2017** tarihinde başlar ve **12 Ocak 2018** tarihinde, saat 17.30'da sona erer. Başvurular <https://e-bideb.tubitak.gov.tr> adresinden online olarak yapılır. **Başvuru yapacak öğrenciler (proje iki öğrenci tarafından hazırlanmışsa her iki öğrenci) ve danışmanın ARBİS'e kayıtlı olması gerekir (Bkz. https://arbis.tubitak.gov.tr)**
- Online başvuru sonrası sistemden alınan **Proje Başvuru Onay Formu** çıktısı öğrenci/öğrenciler, danışman ve okul müdürlüğü tarafından imzalanarak **18 Ocak 2018** saat 17.00'a kadar Bölge Koordinatörlüğü adresine gönderilir veya elden teslim edilir (**Proje başvuruları TÜBİTAK'a gönderilmez**).
- İki öğrenci tarafından hazırlanan projelerde başvuru sistemine bir öğrenci giriş yapar ve diğer öğrenci ile danışman bilgilerini kendi bilgileriyle birlikte sisteme ekler.
- Başvuru sistemi kapandıktan sonra başvuru ile ilgili değişiklik talepleri kabul edilmez.
- Öğrenci/öğrencilerin son altı ay içinde çekilmiş vesikalık fotoğrafları sisteme yüklenir.
- Başvuruda **Proje Özeti (en az 150, en fazla 250 kelime), Proje Planı ve Proje Raporu (en az 2, en fazla 20 sayfa)** tek bir dosya halinde PDF formatında sisteme yüklenir. Proje özeti, planı ve raporu dışında kalan belgeler (resim, anket vb.) sistemde diğer belgeler kısmına yüklenir.
- Projeye ait video kaydı sisteme eklenebilir. Video eklenmesi zorunlu değildir. Videonun boyutu 10 MB'ı geçmemeli ve FLV formatında olmalıdır.
- Başvuru tarihleri içerisinde, online başvuru yapıldıktan sonra değişiklik yapılması ihtiyacı olması durumunda onayı kaldırılıp tekrar onaylanmadan bırakılan projeler değerlendirmeye alınmaz.
- Başvuru sistemi kapandıktan sonra öğrenci ve danışman dâhil hiçbir değişiklik talebi kabul edilmez.
- **İllerin hangi bölgeye bağlı olduğu ve başvuru formunun gönderileceği Bölge Koordinatörlerinin adres bilgileri aşağıda belirtilmiştir.**

BAŞVURULARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

- Yarışma Adana, Ankara, Bursa, Erzurum, İstanbul-Asya, İstanbul-Avrupa, İzmir, Kayseri, Konya, Malatya, Samsun ve Van olmak üzere 12 Bölge Merkezinde Bölge Koordinatörü olarak TÜBİTAK'ın görevlendirdiği öğretim üyesi tarafından yürütülür.
- Proje Rehberine uygun olarak hazırlanan projeler ilk olarak 12 ayrı bölgede ve her alan için oluşturulacak akademik jürilerce, "başvuru sistemine yüklenen belgeler" üzerinden değerlendirilir.
- Projeler, **Özgünlük ve Yaratıcılık, Kullanılan Bilimsel Yöntem, Tutarlılık ve Katkı, Yararlılık (Ekonomik, Sosyal, ...), Uygulanabilirlik, Kaynak Taraması, Özümseme ve Hakimiyet, Sonuç** gibi kriterlere göre değerlendirilir. Detaylı değerlendirmeye kriterlerine <http://www.tubitak.gov.tr/tr/yarismalar/icerik-lise-ogrencileri-arastirma-projeleri-yarismasi> adresinden ulaşılabilir.
- Ön değerlendirme sonucunda sergilenmesi uygun görülen projeler bölgelerde yapılacak sergiye davet edilir.
- Takım halinde yarışmaya katılan öğrencilerin bölge ve final sergilerine davet edilmeleri durumunda, sergide ve sunumda her iki öğrencinin de bulunması zorunludur, aksi halde her iki öğrenci de yarışmadan elenir.
- Sergide öğrenciler jüriler tarafından mülakata alınarak projeler değerlendirilir. Mülakatta bilgisayar ve projeksiyon cihazı Bölge Koordinatörü tarafından sağlanır. Sergide kullanılmasa öngörülen diğer teknik donanım öğrenciler tarafından temin edilir.
- Bölgelerde yapılacak yarışmalar sonunda Bölge Finalistleri belirlenir. Ödül alan öğrencilere para ödülü ve başarı belgesi; danışman öğretmenine para ödülü verilir.
- 12 bölgede Finalist olarak belirlenen projeler Final Yarışmasına davet edilir. Final Yarışmasında projeler alanlarında uzman akademik jürilerce bilimsel kriterlere göre değerlendirilir ve her alanda derece alan öğrencilere para ödülü ve başarı belgesi; danışman öğretmenine para ödülü verilir.
- **Final yarışması değerlendirme sonucunda jüri tarafından uygun bulunursa Yılın Genç Araştırmacısı Ödülü verilebilir. Ayrıca Dünya ve Ülkemizde her geçen gün önem kazanan Çevre Bilincinin toplumumuzda yaygınlaşmasını sağlamak için Final Yarışmasına katılan projeler arasından Çevre Bilinci ile ilgili özel ödül verilebilir.**
- Düzenlenecek sergilerin yeri ve tarihleri daha sonra duyurulur. Sergilerin yapılacağı illerin dışından gelecek öğrenciler ile okul müdürlüklerince görevlendirilecek olan her proje için **bir** öğretmenin konaklama ve geliş-dönüş (otobüs, tren) yol giderleri TÜBİTAK tarafından karşılanır. Konaklamalar iki veya üç kişilik odalarda olur. Proje sahibi öğrencilerin yarışma süresince tüm sorumluluğu görevlendirilen öğretmene aittir.
- Final Yarışmasında ulusal dereceye giren öğrenciler, üniversite sınavına girecekleri ilk yıl, bir defaya mahsus olmak üzere derece aldıkları alanla ilgili bir bölümü seçmeleri durumunda yarışmada aldıkları derece ile orantılı ek katsayı uygulamasından yararlanırlar. (Bkz. 2018 ÖSYS Kılavuzu) Dereceye giren öğrenciler üniversite sınavına girecekleri yıl ÖSYS kılavuzunda belirtilen tarih ve şekilde TÜBİTAK'a ek katsayı başvurusunda bulunurlar.
- Uluslararası proje yarışmalarına TÜBİTAK tarafından gönderilecek projeler Final yarışmasına katılan projeler arasından belirlenir. Uluslararası Proje Yarışmalarına TÜBİTAK tarafından gönderilerek Birincilik, İkincilik ve Üçüncülük ödüllerinden birini alan öğrenciler derece aldıkları alanla ilgili bir bölümü tercih etmeleri durumunda alanlarındaki yükseköğretim programlarından burslu programlar hariç istedikleri programa sınavsız olarak kontenjan dışından ÖSYM tarafından yerleştirilir. (Bkz. 2018 ÖSYS Kılavuzu). Uluslararası proje yarışmalarında derece alan öğrenciler, üniversite sınavına girecekleri yıl ÖSYS kılavuzunda belirtilen tarih ve şekilde TÜBİTAK'a ek katsayı başvurusunda bulunmaları gerekir. Ayrıca Uluslararası Proje Yarışmalarına TÜBİTAK tarafından gönderilerek Birincilik, İkincilik ve Üçüncülük ödülü alan öğrenciler TÜBİTAK 2205 - Yurt İçi Lisans Burs Programından yararlandırılırlar.

Projeler tamamıyla öğrencilerin kendi bilgi, beceri ve özgün düşüncelerinden kaynaklanmış, geliştirilmiş ve danışman desteği ile tamamlanmış olmalıdır. Kendine/lerine ait olmayan bir çalışmanın (devam ettirmek ya da sonuçlandırılmış) proje olarak sunulduğu ve/veya projede sahipleri dışındaki kişilerden düşünce, ifade veya buluşlarını kaynak göstermeksizin kullanıldığı tespit edilen ve aynı ya da başka isimlerle ve/veya aynı ya da benzer içerikle (konuyla) herhangi bir proje yarışmasına, bu yarışmanın son başvuru tarihinden önce katılmış veya başvurmuş olan projeler, hangi aşamada olursa olsun yarışmadan elenir. Ayrıca bu kapsamda olduğu belirlenen projenin sahibi öğrenciler ve danışmanları üç eğitim öğretim yılı süresince TÜBİTAK'ın düzenleyeceği etkinliklere katılamaz ve verilecek desteklerden yararlanamaz. Bu durum TÜBİTAK tarafından MEB'e bildirilir. Yarışma tamamlandıktan sonra da söz konusu kurallara uyulmadığının tespiti halinde yukarıda söz edilen yaptırımlar uygulanır.

Yarışma ile ilgili yazılı belgeler, TÜBİTAK tarafından öğrenci, danışman ve okul müdürlüklerine e-posta olarak gönderilir. Yarışma süresince öğrenci ve danışmanlar ARBİS'e girecekleri e-posta adreslerini takip etmeleri gerekir.

Ticari bir değeri olduğu düşünölen projeler için sergilenmeden önce patent başvurusunda bulunulması önerilir. Bunun için gerekli bilgi www.turkpatent.gov.tr adresinden edinilebilir.

Proje başvurularının bilimsel değeri değerlendirilmesi yukarıda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde, alanlarında uzman jüri üyeleri tarafından objektif bir şekilde yapılmaktadır. Değerlendirme sonucuna yargı yolu dışında itiraz kabul edilmez.

Bu programla ilgili tüm uygulamalar, TÜBİTAK Bilim Kurulunca onaylanmış GENEL UYGULAMA ESASLARI'na dayanılarak hazırlanmış YÜRÜTME KURAL ve İLKELER esas alınarak yapılır.

(*Proje rehberine <http://www.tubitak.gov.tr/tr/yarismalar/icerik-lise-ogrencileri-arastirma-projeleri-yarismasi> adresinden, online başvuru formuna ise <https://e-bideb.tubitak.gov.tr> adresinden ulaşılabilir.

Bu ilanda açıklanan hususlarda gerekli görölməsi durumunda TÜBİTAK tarafından son başvuru tarihine kadar değışiklik yapılabilir.

BÖLGE MERKEZLERİ VE BÖLGE KOORDİNATÖRLÜKLERİ ADRESLERİ

<p>BÖLGE MERKEZİ: ADANA</p> <p>BÖLGE MERKEZİNE BAĞLI İLLER ADANA, G.ANTEP, HATAY, K.K.T.C, K.MARAŞ, KİLİS, MERSİN, OSMANİYE</p> <p>BÖLGE KOORDİNATÖRÜ Prof. Dr. Saadet BÜYÜKALACA</p> <p>Adres; Çukurova Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bahçe Bitkileri Bölüm Başkanlığı, 01330, ADANA</p> <p>Tel: 0 322 338 63 95 e-posta: sbircan@cu.edu.tr</p>	<p>BÖLGE MERKEZİ: ANKARA</p> <p>BÖLGE MERKEZİNE BAĞLI İLLER ANKARA, BARTIN, BOLU, ÇANKIRI, ÇORUM, KARABÜK, KIRIKKALE, ZONGULDAK</p> <p>BÖLGE KOORDİNATÖRÜ Doç. Dr. Abuzer ÖZSUNAR</p> <p>Adres; Gazi Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Makina Mühendisliği Bölümü, 06570 ANKARA</p> <p>Tel: 0 312 582 34 10 e-posta: ozsunar@gazi.edu.tr</p>	<p>BÖLGE MERKEZİ: BURSA</p> <p>BÖLGE MERKEZİNE BAĞLI İLLER BALIKESİR, BİLECİK, BURSA, ÇANAKKALE, ESKİŞEHİR, KÜTAHYA, YALOVA</p> <p>BÖLGE KOORDİNATÖRÜ Prof. Dr. Mustafa ÖZKAN</p> <p>Adres; Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Görükle Yerleşkesi, 16059 Nilüfer, BURSA</p> <p>Tel: 0 224 294 06 83 e-posta: ozkanmustafa@uludag.edu.tr</p>	<p>BÖLGE MERKEZİ: ERZURUM</p> <p>BÖLGE MERKEZİNE BAĞLI İLLER ARDAHAN, ARTVİN, BAYBURT, ERZİNCAN, ERZURUM, GÜMÜŞHANE, İĞDIR, KARS, RİZE, TRABZON,</p> <p>BÖLGE KOORDİNATÖRÜ Prof. Dr. Erdal KARADUMAN</p> <p>Adres; Atatürk Üniversitesi, Fen Fakültesi 25400, ERZURUM</p> <p>Tel: 0 442 231 4317 e-posta: eduman@atauni.edu.tr</p>
<p>BÖLGE MERKEZİ: İSTANBUL ASYA</p> <p>BÖLGE MERKEZİNE BAĞLI İLLER DÜZCE, İSTANBUL ASYA YAKASI, KOCAELİ, SAKARYA,</p> <p>BÖLGE KOORDİNATÖRÜ Prof. Dr. İsmail EKMEKÇİ</p> <p>Adres; İstanbul Ticaret Üniversitesi, Mühendislik ve Tasarım Fakültesi, Küçükaly E5 Kavşağı İnönü Cad. No: 4, 34840 Küçükaly, İSTANBUL</p> <p>Tel: 444 0 413/3214 e-posta: iekmekci@ticaret.edu.tr</p>	<p>BÖLGE MERKEZİ: İSTANBUL AVRUPA</p> <p>BÖLGE MERKEZİNE BAĞLI İLLER EDİRNE, İSTANBUL AVRUPA YAKASI, TEKİRDAĞ, KIRKLARELİ,</p> <p>BÖLGE KOORDİNATÖRÜ Prof. Dr. İbrahim ÖZKOL</p> <p>Adres; İstanbul Teknik Üniversitesi, Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesi, Uçak Mühendisliği Bölümü, 34469 Maslak, İSTANBUL</p> <p>Tel: 0 212 285 31 11 e-posta: ozkol@itu.edu.tr</p>	<p>BÖLGE MERKEZİ: İZMİR</p> <p>BÖLGE MERKEZİNE BAĞLI İLLER AYDIN, DENİZLİ, İZMİR, MANİSA, MUĞLA, UŞAK</p> <p>BÖLGE KOORDİNATÖRÜ Prof. Dr. M. Serdar KORUKOĞLU</p> <p>Adres; Ege Üniversitesi Mühendislik Fakültesi, Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, 35100 Bornova, İZMİR</p> <p>Tel: 0 232 311 25 86 e-posta: serdar.korukoglu@ege.edu.tr</p>	<p>BÖLGE MERKEZİ: KAYSERİ</p> <p>BÖLGE MERKEZİNE BAĞLI İLLER AKSARAY, KAYSERİ, KIRŞEHİR, NEVŞEHİR, NIĞDE, SIVAS, YOZGAT</p> <p>BÖLGE KOORDİNATÖRÜ Prof. Dr. Sebahattin ÜNALAN</p> <p>Adres; Erciyes Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Makine Mühendisliği Bölümü 38039, KAYSERİ</p> <p>Tel: 0 352- 207 66 66-12001 e-posta: s-unalan@erciyes.edu.tr</p>
<p>BÖLGE MERKEZİ: KONYA</p> <p>BÖLGE MERKEZİNE BAĞLI İLLER AFYON, ANTALYA, BURDUR, ISPARTA, KARAMAN, KONYA</p> <p>BÖLGE KOORDİNATÖRÜ Doç. Dr. Mehmet Akif ERİŞİMİŞ</p> <p>Adres; Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi, Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü, Köyceğiz Kampüsü, A Blok Kat: 5 42090 Meram, KONYA</p> <p>Tel: 0 332 325 20 24 / 4046 e-posta: maerismis@konya.edu.tr</p>	<p>BÖLGE MERKEZİ: MALATYA</p> <p>BÖLGE MERKEZİNE BAĞLI İLLER ADİYAMAN, BİNGÖL, DİYARBAKIR, ELAZIĞ, TUNCELİ MALATYA, MARDİN,ŞANLIURFA</p> <p>BÖLGE KOORDİNATÖRÜ Prof. Dr. İbrahim TÜRKMEN</p> <p>Adres; İnönü Üniversitesi Rektörlüğü 44280, MALATYA</p> <p>Tel: 0 422 377 30 00 / 1200 e-posta: ibrahim.turkmen@inonu.edu.tr</p>	<p>BÖLGE MERKEZİ: SAMSUN</p> <p>BÖLGE MERKEZİNE BAĞLI İLLER AMASYA, GİRESUN, KASTAMONU, ORDU, SAMSUN, SİNOP, TOKAT,</p> <p>BÖLGE KOORDİNATÖRÜ Prof. Dr. Hasan İÇBUDAK</p> <p>Adres; Ondokuz Mayıs Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Kimya Bölümü Kurupelit Kampüsü 55139 Atakum, SAMSUN</p> <p>Tel: 0 362 312 19 19 / 5179 e-posta: icbudak@omu.edu.tr</p>	<p>BÖLGE MERKEZİ: VAN</p> <p>BÖLGE MERKEZİNE BAĞLI İLLER AĞRI, BATMAN, BİTLİS, HAKKÂRİ, MUŞ, SİİRT, ŞIRNAK, VAN</p> <p>BÖLGE KOORDİNATÖRÜ Prof. Dr. Cemil TUNÇ</p> <p>Adres; Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fakültesi, Matematik Bölümü, Zeve Kampüsü 65080 VAN</p> <p>Tel: 0 432 225 10 24 39/27810 e-posta: cemiltunc@yyu.edu.tr</p>